

راهبردهای ارتقای کیفی آموزش ریاضیات در دانش آموزان آسیب دیده شنوازی

فاطمه جارچیان/کارشناس ارشد برنامه دیزی درسی / دبیر شهرستان‌های استان تهران

چکیده:

آسیب شنوازی، رشد به هنجار بسیاری از توانمندی‌های تحصیلی را تحت الشاعع قرار می‌دهد و پیشرفت آن را با کندی رشد مواجه می‌سازد. آسیب شنوازی، پیشرفت حوزه‌ی تحصیل از جمله یادگیری ریاضیات را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. مهارت گوش دادن در واقع بنیادی ترین مهارت زبانی محسوب می‌شود، چنانچه این مهارت تحت الشاعع افت شنوازی قرار گرفت و فرد قادر به شنیدن درست کلمات و جملات نباشد، بدین ترتیب مهارت صحبت کردن، خواندن، نوشتمن و ریاضیات وی نیز تحت تاثیر قرار خواهد گرفت. ارانه روش‌های متنوع یاددهی - یادگیری در جهت پیشرفت تفکر استنتاجی و ساختارهای شناختی ریاضیات و هم‌چنین توسعه درک مفاهیم در حوزه‌ی ریاضیات در خدمات توان بخشی دانش آموزان کم شنوا شایان اهمیت است. لذا در این مقاله، سعی شده است تا راهکارهای مناسبی به آموزگاران جهت ارتقای کیفی آموزش ریاضیات در دانش آموزان آسیب دیده شنوازی ارائه دهد.

واژه‌های کلیدی: آسیب شنوازی، مهارت ریاضیات، ناشناختی

مقدمه

تمرکز می‌کنند (بالاتر و والی^۳، ۲۰۰۷). پاگلیار و انسل^۴ (۲۰۰۲) در پژوهش خود در زمینه مهارت ریاضیات دانش آموزان کم شنوا به این نتیجه رسیدند که ضعف توانایی در برقراری ارتباط بین لغات موجود در متن و کاربرد محاسباتی، از مشکلات اصلی دانش آموزان کم شنوا محسوب می‌شود. زرفتی، نانس و بریانت^۵ (۲۰۰۴) در ارتباط با ریاضیات دانش آموزان آسیب دیده شنوازی نتیجه گرفتند، یادگیری غیررسمی کودکان پیش از آغاز مدرسه نقش حیاتی در یادگیری ریاضیات آنها از طریق آموزش رسمی ایفا می‌کند و علی رغم اینکه درک مفاهیم اعداد معضل مهمی در مباحث پیشین ریاضی برای کم شنوا محسوب می‌شود، ولی تعویق در یادگیری زبان، از عوامل اصلی در ضعف قابلیت‌های ریاضی آنان به شمار می‌آید.

کلی و گاستاد^۶ (۲۰۰۷) اشاره کرده‌اند بین مهارت‌های زبانی، سطح درجه خواندن، ساخت واژگان و مهارت‌های ریاضی، ارتباط همسویی دیده می‌شود. کم شنوازیانی که

اولین مهارت زبانی که فرد در جریان رشد خود می‌آموزد، گوش دادن است، کودکان با گوش دادن وارد تعاملات اجتماعی می‌شوند، آنها در فرایند رشد ابتدا گوش دادن را فرا می‌گیرند و بعد از آن صحبت کردن، خواندن، نوشتمن و ریاضیات را می‌آموزند. کودکان شنوا از بدو تولد صحبت‌های مربوط به ریاضی را می‌شنوند و اغلب آن‌ها از همان اوایل در گیر صحبت‌های ریاضی می‌شوند (اسوانویک^۱، ۲۰۰۵).

کودکان در سن چهار سالگی تقریباً اصول و قواعد شمردن را درک می‌کنند. شیوه ارائه اطلاعات به کودکان قطعاً بر توانایی آنان در حل درست مسائل موثر است. (جلمن و گالستل^۲، ۱۹۹۸)

گزارش‌های آماری حاصل از آزمون‌های به عمل آمده در زمینه ریاضی در دانش آموزان کم شنوا تاکید دارد که آنها به جای اتخاذ یک نگرش کلی و مرتبه برای خلاصه کردن معنی، اصولاً روی لغات و منحصرًا قسمتی از متن

3. Blatto-Vallee

4 Pagliaro., & Ansell

2- Zarfuty , Nuunes,Bryant

3- Kelly- Gaustad

1- Swanwick

2- Gelman- Gallistel

روزمره همه انسان‌ها بوده و در جوامع بشری نقش مهمی ایفا می‌کند. امروزه همه باید بتوانند از دانش ریاضیات به گونه‌ای استفاده کنند. عادی‌ترین و معمول‌ترین شیوه استفاده از ریاضیات به کارگیری روش‌های استدلالی و منطق عقلاتی در حل مسائل روزمره است (حاج بابایی، ۱۳۷۸).

در ک صلح موقعیت‌های آموزشی و تشخیص دقیق مسائل و مشکلات آموزشی زیر بنای اصلی برنامه ریزی و عمل محسوب می‌شود برای اطمینان پیدا کردن از کیفیت برنامه‌های آموزشی ارائه شده در مدرسه، ارزشیابی برونداده‌های آموزشی را باید در راستای تلاش برای همگام شدن با شرایط جهانی قلمداد کرد. اختلالات شناویی، دانش آموزان را در امر یادگیری و مشارکت فعال در فعالیت‌های آموزشی با مشکلات جدی رویرو می‌سازد.

مهارت‌های بیشتری در درک مطلب و فرایندهای زبان شناختی دارند نمره بهتری در آزمون ریاضی کسب می‌کنند.

دانش آموزانی که دچار آسیب دیدگی شناویی هستند از اطلاعات، توضیحات، توصیفات و دستورالعمل‌ها بی‌بهره می‌مانند. این افراد نمی‌توانند مفاهیم و اطلاعات مربوط به زبان را در خود پرورش دهند. بنابراین هریک از این مهارت‌های زبانی به صورت زنجیروار بر مهارت بعد از خود تاثیرگذار است. فرد مبتلا به ضایعه شناویی نمی‌تواند از راه شنیدن و گوش دادن زبان خود را توسعه دهد، در نتیجه توانایی وی در توسعه مفاهیم، تحت تاثیر چنین نقصیهای قرار خواهد گرفت. لذا با توجه به کمبود گنجینه و خزانه لغات در این افراد نسبت به همسالان عادی خود نقص آشکاری در زبان شفاهی و نوشتاری محزز می‌گردد (شریفی، ۱۳۸۸).

تأثیر سوء کم شناویی بر یادگیری

دانش آموز از معلم تقاضای تکرار مطالبی را می‌کند و یا از همکلاسی کنار دست خود می‌پرسد چه چیزی گفته شده است؟ دانش آموز در صحبت کردن همواره از یک آهنگ مناسب برخوردار نیست، معمولاً بلند یا آهسته صحبت می‌کند، دچار بی‌علاقگی می‌شود و در فعالیت‌های گروهی و کلاس شرکت فعال ندارد. از نظر خواندن و دیکته نوشتمن ضعیف است (افروز، ۱۳۸۳).

زرفتی، نانس و بریانت^۱(۲۰۰۴) اشاره داشتند، نقص در دانش زبانی و ضعف در مهارت خواندن، علاوه بر معنا باعث وجود اشکالاتی در مهارت ریاضی نیز می‌شود. پژوهشگران این مشکل را به چندین عامل نسبت داده‌اند از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

الف- نتیجه مستقیم تجارت خاص کودک ناشناوا

اهمیت و ضرورت موضوع

به لحاظ ویژگی انسان و تفاوت‌های فردی چنین به نظر می‌رسد که باید هر فرد به فراخور توان ذهنی و جسمی، نیازها، استعدادها و علائق خود از آموزش و پرورش خاصی بهره گیرد.

آموزش و پرورش استثنایی در شرایطی است که میزان تفاوت‌های جسمانی، ذهنی و رفتاری برخی از دانش آموزان با دیگران به حدی است که تعلیم و تربیت آنها همراه و همگام و همشکل با دیگر همسالان آنها بدون ایجاد تغییرات در برنامه‌ها، روش‌ها، تجهیزات و وسائل آموزشی نمی‌تواند موثر و مفید باشد. آموزش و پرورش استثنایی به جنبه‌هایی از تعلیم و تربیت گفته می‌شود که جنبه‌های استثنایی (ویژگی‌ها و تفاوت‌های فردی) و فوق العاده در آن رعایت شده باشد (افروز، ۱۳۸۳).

اهمیت دانش ریاضیات نه تنها در حوزه تخصصی قابل طرح است بلکه دارای نقش بسیار مهمی در زندگی

کریتر،^۳ (۲۰۰۸) شواهدی از پژوهش بر روی آزمون پیشرفت ریاضی، استدلال و تفکر منطقی را ارائه می‌دهد که نشان می‌دهد، افراد ناشنوا نمره‌های پایین‌تری در پیشرفت ریاضی کسب می‌کنند.

ساکس و همکاران در بعد وسیعی جهت بررسی اختلاف آگاهی‌های ریاضی غیررسمی (آگاهی‌های ریاضی که بدون آموزش رسمی یاد گرفته شده‌اند کودکان و شیوه‌های آموزشی مادران جهت حل مسائل کودکان در سنین اولیه کودکی بکار برده‌اند. آنان نیازهای این کار را تجزیه و تحلیل کرده و نتیجه گرفته‌اند که این نیازها سه مرحله دارد. مرحله اول، تشخیص این موضوع که کودک برای ایجاد و ادای اعداد باید قبلًا آنها را به صورت شمارش اعداد یاد بگیرند مرحله دوم این موضوع که شمارش اعداد را باید به صورت مدل یاد گرفت. مرحله سوم این ترتیب، دو توب... و مرحله سوم این موضوع که در ادای اعداد باید از مدل و اشیاء استفاده نمود. مادرانی که در آموزش کودکان خود موفق بوده‌اند و این مشکل را برای آنان حل نموده‌اند آنانی بودند که دقیقاً تشخیص داده‌اند کودکان در چه مرحله‌ای از یادگیری هستند و سعی کرده‌اند که آموزش فرد را مرحله به مرحله اجرا کنند. (نوینیش، ۱۳۸۷)

راهکارهای مناسب جهت ارتقای کیفی آموزش ریاضیات در دانش آموزان آسیب دیده شناوی

۱- حفظ موقعیت اشیاء و موضوعات با استفاده از کدگذاری حافظه کوتاه مدت:

یادآوری مطالب در ارتباط با حافظه کوتاه مدت عبارت است از این که چند مطلب یا چند موضوع را برای افراد ارائه نماییم و بعد از آن بخواهیم مطالب ارائه شده را

در کلاس درس، مفاهیم ریاضی کاملاً انتزاعی بوده و ناشنوا ایان به سختی می‌توانند مسائلی را که در کلاس مطرح می‌شود، دنبال کنند.

ب- مشکل در دوران قبل از مدرسه ریشه دارد. چرا که این کودکان ممکن است در بازنمایی و مرتب کردن اعداد، به شیوه مرسوم، عملکرد ضعیف‌تری داشته باشد. ج- ناتوانی این کودکان در گسترش مهارت‌های انتزاعی حل مساله که پیش نیاز یادگیری مفاهیم انتزاعی ریاضی تلقی می‌شوند.

مای بری^۱ (۲۰۰۲) در مدرسه پژوهشی گالارت که به طور منظم داده‌های جمعیت‌شناسنامه را در ارتباط با پیشرفت تحصیلی کودکان در آمریکا بر اساس آزمون‌های پیشرفت استنفورد جمع‌آوری و تحلیل می‌کند، نشان می‌دهد مهارت‌های محاسباتی و ریاضی در این کودکان در سن ۱۵ سالگی در سطح نمره ۷ است در حالی که این نمره برای کودکان شناور حدود سن ۱۰ سالگی است. این آمارها نشان می‌دهد ناشنوا، فی نفسه مانع یادگیری و دستکاری نمادها و روابط انتزاعی نمی‌شود. بلکه دانش کلامی محدود، این مساله را تشدید می‌کند.

انسل و همکاران^۲ (۲۰۰۶) پژوهشی با موضوع مشکلات نسبی حل مسائل ریاضی توسط دانش آموزان ابتدایی ناشنوا و سخت شناور که به صورت داستانی با زبان اشاره بیان شده را در امریکا انجام دادند. در این پژوهش نتیجه گیری شده که دانش آموزان ناشنوا برای حل مسئله نسبت به دانش آموزان هم کلاس شناور از روش‌های متفاوت‌تری استفاده می‌نمایند و نمایش تصویری داستان نقشی در حل راحت‌تر مسئله ندارد. کودکان ناشنوا جهت رسیدن به کارایی کودکان شناور باید تلاش بیشتری نموده و مدت زمان بیشتری را صرف یادگیری و تمرین نمایند.

دانش آموزان ناشنوا مطالب و موضوعات رابه صورت عینی مشاهده نمایند، می توانند اطلاعات را به صورت بینایی پردازش کنند و یادگیری با موفقیت بیشتری حاصل می شود.

مثلاً در حل مسئله مربوط به جمع به روش انتقال، عدد مسئله با استفاده از چینه، مهره، نی و یا هر وسیله مناسب کمک آموزشی، جدا شده، دسته های ده تایی درست شده و دانش آموز روش مربوط به حل مسئله جمع را به صورت عینی مشاهده می نماید.

۳- ارائه اطلاعات به صورت مکانی و همزمان

ارائه مکانی و همزمان اشکال به افراد ناشنوا قدرت یادآوری را در آنان بالا می برد، بنابراین کدگذاری مکانی اطلاعات و موضوعات در افراد ناشنوا بالاتر از افراد ناشنوا می باشد، به خصوص زمانی که تعداد موضوعات یادآوری زیاد باشد. دانش آموزان ناشنوا در یادآوری مطالب به صورت سریالی عملکرد ضعیف تری نسبت به دانش آموزان شناور دارند.

مثلاً از دانش آموز می خواهیم تعداد توپی که بالا انداخته را بگویید. این توپ باید در همان زمان برای شمارش در دسترس او باشد و او در همان موقع تعداد توپی که بالا می اندارد را بشمارد.

۴- بالا بردن دانش غیررسمی در کودکان ناشنوا قبل از مدرسه

دانش آموزان شناور قبل از سن مدرسه دانش غیررسمی ریاضی را از خانواده، اجتماع، محیط و هم بازی های خود بدست می آورند و این دانش غیررسمی در موقعیت آنها و در حل مسائل ریاضی مدرسه موثر خواهد بود، بنا براین دانش آموزان شناور مسائل ساده ریاضی را با توجه به سطح تفکر خود در هنگام برخورد با اشیاء و وسایل بازی خود می دانند.

یادآوری و تکرار نمائید.

افراد شناور مطالب و موضوعات را از طریق گفتار دریافت می کند، بنابراین در افراد شناور کدگذاری مطالب از طریق گفتار و شنایی انجام می گیرد.

افراد ناشنوا بدلیل نقص درسیستم شنایی مطالب و موضوعات گوناگون را از طریق بینایی دریافت می کند بنابراین کدگذاری مطالب در افراد ناشنوا از طریق بینایی صورت می گیرد.

چگونگی کدگذاری مطالب از طریق شنایی و بینایی در نحوه به یادآوری مطالب در فرآمد موثر خواهد بود. اگر کدگذاری از طریق آوانمایی یعنی کدگذاری مطالب در حافظه کوتاه مدت از طریق شنیدن و گفتار صورت گیرد در حفظ ترتیب موضوعات بسیار موثر است و اگر کدگذاری از طریق بینایی صورت گیرد در حفظ ترتیب موضوعات اهمیت دارد.

بنابراین چگونگی به یاد سپاری موضوعات از طریق کدگذاری بینایی، کلامی، شنایی در یادآوری دوباره مطالب تاثیر بسزایی دارد، لذا این افراد ناشنوا در یادآوری حفظ موقعیت اشیا قوی تر از افراد شناور عمل می کنند، بنابراین در برنامه ریزی آموزش ریاضیات دانش آموزان ناشنوا بیشتر باید روی موقعیت اشیاء و موضوعات تاکید کردتا به حفظ ترتیب قواعد و موضوعات ریاضی.

۲- پردازش اطلاعات بینایی دانش آموزان ناشنوا:

ناشنوانیان بدلیل نقص درسیستم شنایی بخش عمده مطالب را از طریق بینایی دریافت می کنند. افراد ناشنوا در پردازش اطلاعات بینایی برتری قابل توجهی نسبت به افراد شناور دارند. بنابراین پردازش اطلاعات بینایی در این گونه دانش آموزان قوی می باشد. این نکته بسیار مهم باشد در برنامه ریزی درسی کودکان ناشنوا به خصوص آموزش ریاضیات، قواعد و حل مسئله لحاظ شود به طوری که اگر در ارتباط با آموزش ریاضیات

۶- کمک به کودکان ناشنوا جهت بازنمایی ترتیب اتفاق افتادن وقایع با توجه به مهارت کدگذاری

کودکان آسیب دیده شنوایی در یادآوری پیاپی وقایع مشکل دارند. باید به کودکان ناشنوا کمک کرد تا با استفاده از مهارت کدگذاری مکانی، تقویت پردازش بینائی، کدگذاری حافظه کوتاه مدت بتوانند توالی وقایع را بازنمایی کنند. مثلاً با استفاده از شماره گذاری تصاویر بهم ریخته مربوط به یک داستان، بتوانند توالی وقوع را که در این داستان اتفاق افتاده پیدا کنند و بهم مربوط سازند. این گونه آموزش‌ها به دانش آموزان کمک می‌کند تا زمانی که متغیر مسئله تغییر می‌کند مهارت حل مسئله بوسیله بازنمایی مکانی اطلاعات افزایش یابد.

بهتر است در ابتدا، داستان‌های کوتاه که پیچیدگی کمتر دارند مطرح شود و بتدریج برمحتوای آن افزوده شود و سپس، از دانش آموز در خواست بازنمایی داستان انجام شود و یا این که با استفاده از تصاویر بهم ریخته بتوانند توالی وقوع آن را بیان کند.

۷- استفاده معلمان از ابزار ارائه بصری از قبیل جداول و نمودارها

این وسایل بین متغیرها، ارتباط برقرار می‌کند. تشویق دانش آموزان در بکار گیری از نمودار، تصاویر، جداول به هنگام توضیح پاسخ سوالات، به عنوان ابزاری برای فکر کردن در جهت بالا بردن توان استدلالی دانش آموزان موثر خواهد بود.

۸- توانایی در بکار گیری مفاهیم آموخته شده ریاضیات در زندگی روزمره و واقعی دانش آموزان آسیب دیده شنوایی

به طور مثال برای یادگیری پول، مشارکت دادن دانش آموزان و همراهی آنان در فروشگاه و خرید اجناس انگیزه دانش آموزان را در جهت یادگیری مسائل ریاضی

دانش آموزان ناشنوا بدليل نقص در سیستم شنوایی و محدود بودن دامنه لغات و برخورد های اجتماعی از دانش غیر رسمی کمتری نسبت به دانش آموزان شنا برخورد دار هستند.

یکی از ارکان مهم در پیشرفت ریاضی دانش آموزان ناشنوا بالا بردن دانش غیر رسمی حساب قبل از دوران دبستان است. به طوری که آمادگی ذهنی برای برخورد با مسائل ریاضی را پیدا می کنند. این نکته باید در برنامه ریزی درسی دوره آمادگی لحاظ شود.

۵- افزایش دقت و صرف زمان بیشتر معلمان در جهت یادگیری شمارش اعداد برای دانش آموزان ناشنوا

معلمان دانش آموزان ناشنوا به دو دلیل باید دقت زیاد داشته باشند و زمان بیشتری را صرف آموزش شمارش اعداد نمایند.

اگر کدگذاری از طریق آوانمایی

یعنی کدگذاری مطالب در هافظه کوتاه‌مدت از طریق شنیدن و گفتار صورت گیرد در محفظ ترتیب موضوعات بسیار موثر است و اگر کدگذاری از طریق بینایی صورت گیرد در محفظ ترتیب موضوعات اهمیت دارد.

الف- بعضی اعداد از نظر آواشناسی شبیه به هم بوده و دانش آموزان ناشنوا ممکن است آن دو را با هم اشتباه کنند مثل دو و نه. بنابراین صرف زمان بیشتر و نشان دادن با کمک نی، چینه یا هر وسیله کمک آموزشی در جهت تفهیم تفاوت دو عدد موثر است.

ب- یاد آوری سریالی اعداد برای دانش آموزان ناشنوا مشکل تراز دانش آموزان عادی است و معلمان باید زمان بیشتری را به شمارش اعداد اختصاص دهند. بدین منظور پیشنهاد می‌شود، دانش آموزان در گروه‌های دونفری قرار گیرند و تکرار و تمرین درخصوص ترتیب اعداد با مشارکت دانش آموزان صورت گیرد.

های ریاضی است. دانش آموز باید مسئله را بخواند، درک کند، تجزیه و تحلیل نماید تا بتواند راه حل مناسبی را اتخاذ نماید. دانش آموز آسیب دیده شنوازی که دارای مهارت خواندن خوبی نیست، این نقیصه در درس ریاضی وی تاثیرگذار است. معرفی کتاب‌های مناسب به دانش آموز به منزله افزایش مهارت خواندن و درخواست از او به جهت باز گو نمودن خلاصه مطالب خوانده شده اهمیت بسزایی در رسیدن به اهداف آموزشی دارد. بنابراین آموزگاران باید والدین را توجیه کنند در زمان اوقات فراغت، دانش آموزان را به کتاب خواندن تشویق نمایند. لازم به ذکر است سطح کتاب با توجه به میزان توانایی دانش آموز انتخاب می شود.

نتیجه‌گیری

اگر کاهش شنوازی باعث داشتن سطوح پایین تر اطلاعات و هوش گردد، به نوبه خود منجر به کاهش پیشرفت در ریاضیات می‌گردد. پژوهش‌های فراوانی وجود ارتباط بین سطح فکری و موفقیت در ریاضیات را نشان داده‌اند. مرور نتایج به دست آمده از آزمون‌های پیشرفت ریاضی در دانش آموزان ناشناخته، با توجه به اطلاعات تعداد بسیار زیادی از دانش آموزان در طی ۵ دهه و در کشورهای مختلف نشان می‌دهد که کودکان ناشناخته قطعاً در ریاضیات عملکرد ضعیف‌تری نسبت به کودکان شناخته دارند؛ این عملکرد ضعیف هم در حساب و هم در حل کردن مسائل مشاهده می‌شود.

با این حال این ضعف عملکرد در همه کودکان یکسان و مشابه نیست، بعضی از دانش آموزان ناشناخته (حدود ۱۵ تا ۳۵ درصد) عملکرد مشابه با همسالان شنواز خود در ریاضیات داشته‌اند. به نظر نمی‌آید، ناشناخته به‌طور مستقیم باعث دشواری در یادگیری ریاضیات گردد. چنانچه عوامل اصلی و مهم در مشکلات مربوط به یادگیری ریاضیات در دانش آموز آسیب دیده شنوازی

بالا برده و ضرورت شناخت انواع اسکناس‌ها و جمع خریدهای انجام شده و پس گرفتن مابقی پول را برای دانش آموزان روشن می‌سازد. اگر دانش آموزان بدانند یادگیری بسیاری از مسائل ریاضی نیازهای آنان را در زندگی بر طرف می‌سازد با علاقه بیشتر دروس را فرا می‌گیرند و به صورت عینی آموزش می‌بینند.

۹-آموزش فهم معنا شناسی به دانش آموزان آسیب دیده شنوازی

یعنی توانایی دریافت، حفظ، بازشناسی و شناخت اطلاعات مندرج در مفاهیم به دانش آموزان آسیب دیده. مانند کمک به دانش آموز در جهت درک و شناخت اطلاعات یک مسئله برای این که بتواند راه حل مناسب را اتخاذ نماید.

۱۰-آموزش فهم منطقی به دانش آموزان آسیب دیده شنوازی

یعنی شناخت پیوندهای منطقی قضایا که بصورت پیش پذیرفته‌های شخصی در آمده‌اند. مفاهیم و استدلال‌های ریاضی نه تنها شامل منطق هستند بلکه شامل سیستم علاماتی هستند که برای مسائل و ارتباط بین اطلاعات عددی بکار می‌روند.

۱۱-آموزش فهم کار بودی

یعنی توانایی تشخیص، آگاهی و به کارگیری مفاهیم آموخته شده ریاضی در زندگی روزمره و واقعی فراگیران. مانند استفاده از پول و یا مهارت اندازه گیری در زندگی روزمره.

۱۲-بالا بدن سواد خواندن در دانش آموزان آسیب دیده شنوازی

یکی از بخش‌های مهم در درس ریاضی حل مسئله-

جهت ارتقای مهارت یادگیری ریاضیات مورد بررسی موشکافانه قرار نگیرد بدون شک افت شنوایی یکی از عوامل بازدارنده در پیشرفت ریاضیات محسوب آموزان آسان‌تر خواهد شد. در صورتی که ضروریات در این گونه دانش آموزان ایجاد می‌کند شناسایی شود ارائه راهکارهای آموزشی در جهت حل مشکلات این دانش آموزان آسان‌تر خواهد شد.

تشخیص داده شود و تاثیراتی که افت شنوایی بر یادگیری این دانش آموزان ایجاد می‌کند شناسایی شود ارائه راهکارهای آموزشی در جهت حل مشکلات این دانش آموزان آسان‌تر خواهد شد. در صورتی که ضروریات در این دانش آموزان آسان‌تر خواهد شد.

منابع

- افروز، غلامعلی (۱۳۸۳)،*مقدمه‌ای بر روان‌شناسی، آموزش و پرورش کودکان استثنائی*، تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- حاج بابایی، مرتضی، (۱۳۷۸)،*کار برد روان‌شناسی در آموزش ریاضیات*، گروه پژوهشی ناتوانی‌های یادگیری و اختلالات رفتاری، پژوهشکده کودکان استثنایی
- سیف نراقی، مریم، نادری، عزت‌الله (۱۳۸۷)؛*روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنائی*، تهران: ارسپاران
- شیرینی، اعظم (۱۳۸۸)،*مقایسه سواد خواندن در دانش آموزان آسیب دیده شنوایی و دانش آموزان نرم‌مال*، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، تهران
- نوئیش، تررینا، (۱۳۸۷) ترجمه یونس، لطفی، مهر کیان، سعیده، آموزش گام به گام ریاضی به کودکان ناشنوای، چاپ اول، تهران: شهد
- Ansell, E., & Pagliaro, C. (2006). *The relative difficulty of signed arithmetic story problems for primary level deaf and hard of hearing students*. Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 11, 153–170
- Blatto-Vallee G, Kelly RR, Gaustad MG, Porter J, Fonzi J. *Visual spatial representation in Mathematical problem solving by deaf and hearing students*. J Deaf Stud Deaf Educ. 2007;12(4):432-48
- Gallistel CR, Gelman R. *Preverbal and verbal counting and computation*. Cognition. 1998;44(1-2):43-7.
- kelly RR , Gaustad MG. *Deaf college students' Mathematical skills Relative to morphological knowledge , reading level , and Language proficiency* .J Deaf stud and Deaf Educ. 2007;12(1):25-37
- Kritzer , Karen (2008), *Family mediation of mathematically based concepts while engaged in a problem-solving activity with their young deaf children* , j Deaf stud . Deaf Educ. First published :10.1093
- Mayberry , Rachel . I (2002) . *Cognitive development in deaf children : the interface of language and perception in neuropsychology* , Elsevier , Handbook of neuropsychology , 2nd edition vol.8
- Pagliaro CM, Ansell E. *Story problems in the deaf education classroom: frequency and mode of presentation*. J Deaf Stud Deaf Educ. 2002;7(2):107-19
- Swanwick R, Oddy A, Roper. *Mathematics and deaf children: an exploration of barriers to success*. Deaf Educ Int. 2005;7(1):1-21
- Zarfutty Y, Nunes T, Bryant P. *The performance of young deaf children in spatial and temporal number tasks*. J Deaf stud Deaf Educ. 2004;9(3):315-326.